

6B

İSTANBUL VE MARMARA, EGE, AKDENİZ, KARADENİZ BÖLGELERİ

İSTANBUL & MARMARA, AEGEAN, MEDITERRANEAN, BLACKSEA REGIONS

DENİZ TİCARET ODASI**CHAMBER OF SHIPPING**

Ek-2

Sayı : 38591462-499-2025-2495

04.11.2025

Konu : Gümrük Yönetmeliği'nin 482. Maddesinin
Yabancı Bayraklı Gemilere Uygulanması Hk.TİCARET BAKANLIĞINA
(Gümrükler Genel Müdürlüğü)

Gümrük Yönetmeliği'nin 482. maddesi kapsamında düzenlenen hükümlerinin yabancı bayraklı gemilere de uygulanması yönünde işlemler tesis edildiği bilgisi üyelerimiz tarafından Odamıza bildirilmiştir. Üyelerimize söz konusu Zeytinburnu Gümrük Müdürlüğünce iletilen yazılarda özetle; Yabancı bayraklı gemiye yakıt tedariki yapıldığı, yabancı limandan gelip 3 ayı aşkın süre sonra gidiş bildiriminde bulunulduğu, bu doğrultuda Gümrük Yönetmeliğinin 482. Maddesinin 4. fıkrası kapsamında "Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmaması halinde gümrük idaresince transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilerek vergileri tahsil edilir. Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmamasının zorunlu nedenlerden kaynaklandığının ilgili gümrük idaresine belgelendirilmesi halinde bu sürenin uzatılmasına gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri yetkilidir." hükmü gereğince transit yakıt ikmalinin 'ihrakiye teslimleri' konulu 2024/3 sayılı Genelge kapsamında olmadığı değerlendirilmesine yer verildiği görülmektedir. İlgili gümrük idaresince yapılan yorum çerçevesinde yazının devamında söz konusu yakıtlara KDV ile Gelir Payı hesaplanarak belirtilen tahakkuk tutarının İstanbul Saymanlık Müdürlüğü'nün hesabına tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ödenmesi gerektiği aksi halde ilgili mevzuat gereği cebren tahsil yoluna gidileceğinin belirtildiği görülmektedir.

Konuya ilişkin Odamızca yapılan inceleme sonucunda, söz konusu uygulamanın mevzuatın sistematik yapısı, madde gerekçesi ve yorum ilkeleri bakımından yeniden gözden geçirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda, ilgili mevzuatın sistematik bütünlüğü dikkate alındığında; Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili bölümü, "Türk bandıralı gemilerde yakıt ve kumanya defteri tutulması" başlığı altında düzenlenmiş olduğu görülmektedir. Bu bölümde yer alan:

Madde 479: "Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan Türk bandıralı gemilerde..."

Madde 480: "Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan tedarik ettikleri yakıt ve kumanyaların beyanı..."

Madde 481: "Kabotaja girecek gemilerin..."

ifadeleriyle açık biçimde Türk bayraklı veya kabotaja girecek gemiler için hüküm ihdas edilmiştir.

Bu maddelerin hemen devamında yer alan Madde 482 ("Seferin devamı sayılabilecek haller"), aynı bütünlük içerisinde değerlendirilmelidir. Yönetmelikte bu maddeler birbirinin devamı niteliğindedir. Dolayısıyla, 482. maddenin kapsamı da 479-481. maddelerde belirtilen gemilerle yani Türk Bayraklı ve kabotaja girecek gemi türleriyle sınırlıdır.

Bu belge, Elektronik Belge Yönetim Sisteminde (EBYS) Hazırlanıp Paraflanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Sorgula/Belgedogrulama.aspx?eD=BSVEVVLE&eS=2495>
 Bilgi için: Meryem ÇELİK Telefon: 02122520130/254
 E-Posta: meryem.celik@denizticaretodasi.org.tr
 Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
 Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
 Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

Ayrıca, ilgili düzenlemenin lafzî yorumu ve amacı itibarıyla ile ise; Madde 482'nin birinci fıkrasında, "Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan gemiler" ibaresi kullanılmakta olup, bu ifade, önceki maddelerde tanımlanmış Türk bandıralı dış sefer gemilerini işaret etmektedir. Aksi yorum, Yönetmeliğin 479. maddesinde yer alan "Türk bandıralı gemiler" ibaresinin anlamını işlevsiz hale getirecek ve Yönetmelik sistematığıyla çelişecektir. Ayrıca 482. madde, "seferin devamı sayılabilecek haller" başlığı altında, dış seferden dönen gemilerin yakıt ve kumanya vergilendirmesiyle ilgilidir. Bu kapsamda Türkiye Gümrük Bölgesi'nde vergiye tabi akaryakıt ve kumanya işlemleri yalnızca Türk bandıralı gemiler için söz konusu olduğundan, yabancı bayraklı gemilere uygulanması konu bakımından da mümkün değildir. Söz konusu hüküm zaten, Yabancı Bayraklı gemilere hiçbir zaman uygulanmamış, son zamanlarda bir Gümrük İdaresi tarafından yapılan istisnai yorum dışında yıllarca sadece Türk Bayraklı gemilere uygulanmıştır.

Diğer taraftan, konunun özel hüküm – genel hüküm ilişkisi açısından değerlendirilmesinin yapılmasının durumunda ise; Türk bayraklı gemilere ilişkin düzenlemeler, genel gümrük hükümlerine göre özel nitelikli hükümler olup, genel düzenlemeye (örneğin yabancı gemilerin giriş-çıkış prosedürlerine) üstün geleceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle 482. maddenin, yalnızca Türk bayraklı veya kabotaja girecek gemiler için özel olarak uygulanması gerekir. Yabancı bayraklı gemilere teşmil edilmesi, özel hükmün kapsamını genişletme anlamına geleceğinden mevzuat açısından uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, genel kamu uygulama disiplini bakımından, uygulama birliğinin sağlanması gereği prensibi doğrultusunda, farklı gümrük idarelerinde uygulama farklılıkları ortaya çıkmaması ve mevzuatın bütünsel amacına uygun hareket edilmesi için, Gümrük Yönetmeliği'nin 482. maddesinin yalnızca Türk bandıralı gemilere uygulanacağı, Yabancı bayraklı gemilerin Türkiye limanları arasındaki seferlerinin "dış seferin devamı" sayılmayacağı hususlarının ve yıllara matuf uygulamalara yeni yorum getirilerek olası karışıklıklara sebebiyet verilmemesi için konunun açıklığa kavuşturulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Tamer KIRAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Bu belge, Elektronik Belge Yönetim Sisteminde (EBYS) Hazırlanıp Paraflanmıştır.

Odamızda
ISO 9001:2015
Kalite Yönetim Sistemi
ve
ISO 27001:2022
Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
Uygulanmaktadır

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/en/Vision/Sorgula/Belgedogrulama.aspx?eD=BSVEVVYLE&eS=2495>
Bilgi için: Meryem ÇELİK Telefon: 02122520130/254
E-Posta: meryem.celik@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imesakdto@is01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

